

Въ единъ часътъ назначена панахида . . . Едва, едва сполучихъ да узная за това. Искахъ да я отслужатъ на другийтъ денъ слѣдъ аутоопиранието (разрѣзванието) на трупътъ . . . Високийтъ, хубавецъ архимандритъ съ черни вълнисти коси и раечесанна брада, нѣкакъ си неувѣренно, боязливо са показа на вратата съ духовенството, а тамъ и замръзна. Легкото благоухане на кинариетъ и ладона са разнесе въ въздухътъ. Слънчевиятъ лжчи широко са разпрекатъ въ стантъ, като позлатявахъ гѣститъ еполети; съ червени пламъци свѣтяха на лентите и са искрахъ на звѣзи.

— Защо тѣзи живѣятъ . . . Защо тѣ не лѣжатъ тамъ, вмѣсто него, за всичките драгоцѣнни, за всичките необходими? клати са на душата обидното съжаление . . .

— Знаете каква е разинцата между Скобелева и тѣзи . . . чува са около.

— Каква?

— Да са раепрѣсни тукъ грапата, тѣзи ще паднатъ — а той ще стане . . .

— Нуждно е да го изнесатъ на площадъта и покажатъ на народа! . . . Той принадлежи на народа, а не на тѣзи, които само при смъртъта са записватъ за приятели! .. Нека на площадъта отслужатъ панахида — народътъ не-ка да са моли за него . . .

И като гледахъ прѣзъ прозорецътъ на тѣзи благоговѣй-ци тѣлни, на тѣзи дѣлбоко развѣлнувани лица на растрениеранините хора, азъ вѣрвахъ, че само тамъ, само тѣ чувствуватъ както слѣдува всичката величина на тази загуба . . . Тѣмъ — именно, тѣмъ трѣбаше да го прѣдадятъ, за да би нико надутитъ фрази, нико притворниятъ сълзи да не оскѣрбяватъ ирахътъ му. . . . Тамъ той бѣше билъ свой между своите, — тамъ искренинятъ сълзи ще са лѣятъ за него, тамъ за него ще са молятъ и страдаятъ . . .

Нѣкой си въ тѣлната захванѣ да рассказва за последните часове на животътъ на М. Д. Скобелева.

Слуша, слуша нѣкакъвъ старецъ . . . Селянинъ по облѣкло . . .

— Прости му, Господи, за всичко, което той е направилъ за Россия . . . За любовята му къмъ настъ прости, за напитъ сълзи отмѣни го отъ грѣхъ! . . . И той чоловѣкъ бѣше, като настъ всинца . . . Само своятъ повече любяше и погуби себе си за настъ. . . .

И всичката окрѫжаща тѣлна са закрѣсти — и ако молитвата са вѣза ся въ недосегаемата небесна височина